

Stručni rad

KORIŠTENJE DIDAKTIČKOG PRIBORA U RADU S DOSELJENOM DJECOM

Igorcho Angelov

Osnovna šola Hinka Smrekarja, Ljubljana, R. Slovenija

Sažetak

Uključivanje djece imigranata nije jednostavan proces i s osobnog je gledišta vrlo zahtjevan proces. Sama odluka o preseljenju iz drugačijeg okruženja u slovenski prostor zamorni je, stresni i vrlo uplivan na psihosocijalne promjene koji čovjek može doživjeti u životu.

Čak i dijete koje se s obitelji preselilo na teritorij Republike Slovenije ali bilo koje države može zbog selidbe promijeniti svoje mentalno stanje, jer dijete ne zna kakav je svijet / okolina u koju je došlo. Izazovi usvajanja novih principa, nove kulture, uključivanja vaših socijalnih vještina u novo okruženje, učenja novog jezika mogu dovesti do problema u različitim područjima učenja, socijalizacije i asimilacije vrijednosti, pravila i principa.

Uz to, rad s imigrantskim djetetom često je izazov za sve koji su uključeni u njegov život (obitelj, susjedstvo, školski radnici). Profesionalci se također trebaju pripremiti za rad s njim. Moraju osmisliti i nadograditi svoj rad kako bi pomogli djetetu da se integrira u proces učenja i socijalizira u novom okruženju.

Svrha ovog rada je prikazati vlastiti način prilagodbe životu u Republici Sloveniji i osmišljen odgojno-obrazovni rad za integraciju djece imigranata u obrazovne ustanove i uporabu didaktičkog materijala za brzo učenje slovenskog, slovenske kulture i asimilacije u okolina u kojoj dijete živi.

Cilj je rada predstaviti različite didaktičke alate za interaktivni rad sa učenicima doseljenicima na različitim razinama, u različitim područjima i na različite načine.

Ključne riječi: imigranti, poteškoće u učenju, didaktička pomagala, individualizirani plan.

1. UVOD

Kada izvodimo interaktivni rad sa učenicima imigrantima, možemo se koristiti različitim metodama, kao što su: metoda razgovora, metoda objašnjenja, demonstracijska metoda. S njima bi se trebao odvijati individualni oblik rada u tumačenju vlastitih vizija useljavanja i asimilacije useljenika na teritoriju Republike Slovenije te uključivanja u obrazovni proces. Interaktivni razgovor trebao bi se odvijati uz pomoć motivacijskih pitanja.

Za jedinstven i jedinstven rad u jednoj školi potrebno je provoditi radionice, seminare, projekte među učiteljima, gdje će u parovima ili u skupinama predstaviti inovativan rad s imigrantskim učenicima. Svrha ovoga trebala bi biti uporaba različitih iskustava, znanja i nadogradnja njihovih socijalnih kompetencija.

U ovom članku također pokušavamo razjasniti određena područja koja treba naglasiti u radu s inozemnim djetetom, kao što su: psihofizički razvoj, jako područje, biološko-fiziološko stanje, funkcionalno stanje u učionici, jezično područje. Utvrđujem ali je potrebno svaku stvar segmentirati i zabilježiti u individualiziranom planu za strance i na koji način.

2. TEORIJSKE VEZE

Da bi olakšao prezentaciju teorijskih polazišta, stručnjak mora ispitati pravnu osnovu putem koje će se prilagoditi, organizirati i upoznati s mogućnostima, metodama i integracijom imigranata i učenjem rada s njim na teritoriju Republike Slovenije. U nastavku donosim neke teorijske pravne osnove o određenoj temi.

Ministarstvo obrazovanja, znanosti i sporta kaže da su „imigranti u Republici Sloveniji podijeljeni u nekoliko skupina prema definiciji u Strategiji [3]:

- bivši imigranti koji imaju slovensko državljanstvo: to su osobe rođene u Republici Sloveniji i koje ovdje žive od rođenja (druga i treća generacija imigranata - njihov materinski jezik nije slovenski), ili osobe koje nisu rođene u Sloveniji i stečeno državljanstvo;

- osobe koje nemaju slovensko državljanstvo, odnosno osobe s dozvolom stalnog boravka u Republici Sloveniji i osobe s dozvolom privremenog boravka u Republici Sloveniji;
- podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu i osobe s međunarodnom zaštitom;
- državljeni država članica Europske unije;
- djeca slovenskih emigranata i iseljenika (sa slovenskim državljanstvom ili bez slovenskog državljanstva) koja su se vratila u domovinu ”.

Zakon o osnovnoj školi (Službeni glasnik Republike Slovenije, br. 81/06 - službeni pročišćeni tekst, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 - ZUJF, 63/13 i 46/16 - ZOFVI- L) u članku 10. stoji da: „Djeca koja su strani državljeni ili osobe bez državljanstva s prebivalištem u Republici Sloveniji imaju pravo na obvezno osnovno obrazovanje pod istim uvjetima kao i državljeni Republike Slovenije” [5].

Članak 8. (dopunsko obrazovanje) Zakona o osnovnoj školi (2016.) kaže da: „za djecu koja borave u Republici Sloveniji čiji materinji jezik nije slovenski satovi slovenskog jezika i kulture organiziraju se po uključivanju u osnovnu školu, suradnjom sa zemljama porijekla, kao i podučavanje materinjeg jezika i kulture [5].

Članak 12. (obrazovanje učenika s posebnim potrebama) Zakona o osnovnoj školi kaže da: „Učenici s posebnim potrebama su učenici kojima je potrebna prilagođena provedba programa osnovne škole uz dodatnu stručnu pomoć ili prilagođeni programi osnovne škole ili obrazovanje posebnog programa . Ovisno o vrsti i razini deficita, prepreka ili poremećaja, ti su učenici definirani zakonom kojim se uređuje usmjeravanje djece s posebnim potrebama. Obrazovanje učenika s posebnim potrebama iz prvog stavka ovog članka provodi se u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima [5].

Zakon o osnovnoj školi u članku 12.a (obrazovanje učenika s poteškoćama u učenju) kaže da: „Učenici s poteškoćama u učenju su učenici koji bez prilagođavanja metoda i oblika rada u nastavi teško postižu standarde znanja. Škole metode i oblike rada u ovim odjeljenjima prilagođavaju tim učenicima i

omogućuju im uključivanje u dopunsku nastavu i druge oblike individualne i grupne pomoći [5].

Prema članku 49. (učenici s posebnim potrebama) Zakona o osnovnoj školi, „roditelji imaju pravo upisati dijete s posebnim potrebama iz prvog stavka članka 12. ovoga Zakona u osnovnu školu u školi, kvart u kojem dijete ima prebivalište, osim ako je djetetom odlukom o orijentaciji dodijeljena druga odgovarajuća osnovna škola [5].

Prema objašnjenjima Ministarstva obrazovanja, znanosti i športa, evidentno je da „škole koje imaju učenike imigrante uključene u prvu i drugu godinu školovanja nude sate dodatne stručne pomoći u učenju slovenskog jezika te da važeći zakoni u članku 81. Zakona o ustrojstvu i financiranju obrazovanja, daje normativnu osnovu za osiguravanje sredstava iz državnog proračuna za učenje slovenskog jezika kao i podučavanje materinjeg jezika za imigrantske učenike i učence uključene u redovno osnovno i srednje obrazovanje [3].

Objašnjenja Ministarstva obrazovanja, znanosti i kulture pokazuju da je „dodatna stručna pomoć (u dalnjem tekstu DSP) u učenju slovenskog jezika pružena učenicima doseljenicima koji studiraju u Republici Sloveniji prve godine od kraja 1990-ih. Također pruža takvu pomoć učenicima imigrantima u drugoj godini školovanja. Na temelju zahtjeva koje su škole zaprimile za odobravanje dodatne stručne sati za učenike imigrante, vidljivo je da je prosječno godišnje u osnovnu školu upisano oko tisuću djece prve godine, a druge godine 500 do 800 djece imigranata [3].

Prema objašnjenjima Ministarstva obrazovanja, znanosti i kulture, Pravilnik o ispitivanju i ocjenjivanju znanja i napretka učenika u osnovnim školama također uključuje odredbu koja dopušta mogućnost prilagođavanja procjene za učenike imigrante [4].

Sukladno Pravilniku o ocjenjivanju i napredovanju učenika u osnovnoj školi, metode i rokovi za ocjenjivanje znanja, broj ocjena itd. Mogu se prilagoditi učenicima koji su strani državljanji ili osobe bez državljanstva s prebivalištem u Republici Sloveniji. Znanje imigrantskog učenika može se procijeniti prema njegovom / njenom napretku u postizanju ciljeva ili standarda znanja definiranih

kurikuluma. O prilagodbama odlučuje nastavno osoblje. Prilagodbe za ocjenu znanja uzimaju se u obzir tijekom najviše dvije školske godine. Učenici imigranti iz drugih zemalja mogu se na kraju nastave u školskoj godini u kojoj su prvi put upisani u osnovnu školu u Republici Sloveniji, ocjenjivati iz pojedinih predmeta i prelaziti u sljedeći razred. Nastavno osoblje odlučuje o unapređenju na prijedlog razrednika " [3].

Članak 36. (individualizirani program) ZUOPP-1 (2011) kaže da: »

1. Obrazovna ustanova ili ustanova socijalne skrbi mora pripremiti individualizirani program za dijete s posebnim potrebama najkasnije 30 dana nakon pravomoćnosti odluke [6].
2. Individualizirani program u programu s prilagođenom provedbom i dodatnom stručnom pomoći određuje organizaciju i provedbu dodatne stručne pomoći za:
  - prevladavanje deficitia,
  - pružanje savjetodavnih usluga,
  - primjena sredstava za učenje [6].
3. Individualizirani program rada određuje:
  - ciljevi i oblici rada u pojedinim obrazovnim poljima,
  - strategije za integraciju djeteta s posebnim potrebama u grupu,
  - potrebne prilagodbe u ispitivanju i ocjenjivanju znanja, postizanju standarda i napretku,
  - korištenje prilagođene i pomoćne obrazovne tehnologije,
  - pružanje fizičke pomoći,
  - tumačenje na slovenskom znakovnom jeziku,
  - prijelaz između programa i potrebnih prilagodbi u organizaciji,
  - raspored sati,
  - vještine za maksimalnu neovisnost u životu (vještine prilagodbe) i plan za uključivanje u posao [6].

4. Roditelji i djeca s posebnim potrebama moraju biti uključeni u pripremu i praćenje individualiziranog programa s obzirom na njegovu zrelost i dob. Individualizirani program mora se vrednovati barem u svakom obrazovnom razdoblju i, ako je potrebno, mijenjati "[6].

Kako bi identificirali, planirali i organizirali pomoć učenicima s poteškoćama u učenju i učenicima imigrantima, istraživači su učinkovitije podijelili poteškoće u učenju na opće i specifične probleme [1].

Opći problemi prema Magajni tipični su za učenike koji imaju znatno veće poteškoće od svojih vršnjaka u stjecanju određenih znanja iz nekih predmeta, kao i vještina iz drugih predmeta [1].

Ovi problemi mogu biti posljedica unutarnjih i vanjskih čimbenika kao što su: poremećaj hiperaktivnosti s nedostatkom pažnje, ispodprosječne i granične intelektualne sposobnosti, prepreke socio-emocionalnoj prilagodbi, nedostatak motivacije, slabije razvijene samoregulacijske vještine, drugi jezik, socio-kulturološki raznolikost i socijalno-ekonomski hendikepi [1].

Specifične poteškoće u učenju uključuju heterogene skupine deficitata koji se očituju u područjima pažnje, pamćenja, razmišljanja, koordinacije, komunikacije, čitanja, pisanja, pravopisa, računanja, socijalne kompetencije i emocionalnog sazrijevanja [1].

Prema Magajni, poteškoće u učenju podijeljene su u dvije glavne skupine, i to (Magajna 2008): specifični deficiti na razini slušno-vizualnih procesa i specifični nedostaci na razini vizualno-motoričkih procesa [1].

Karakteristike učenika s poteškoćama u učenju prema Ysseldykeu i Algozzineu mogu se podijeliti u pet područja, i to: kognitivno područje, školsko područje, fizičko područje, područje ponašanja i područje komunikacije [7].

Magajna, specifične poteškoće u učenju definira kao „učenici sa specifičnim poteškoćama u učenju ili teškoćama u učenju specifične prirode vrlo su raznolika skupina učenika koji zbog poznatih i nepoznatih poremećaja ili razlika u funkcioniranju središnjeg živčanog sustava unatoč prosjeku ili iznad prosjeku intelektualne sposobnosti ozbiljne poteškoće u čitanju, pisanju, pravopisu i

računanju. Tu su i razvojni zastoji i deficiti pažnje, pamćenja, razmišljanja, koordinacije, komunikacije, socijalnih vještina i emocionalnog sazrijevanja “ [2].

3. DIDAKTIČNI PRIBOR ZA INTERAKTIVNI RAD S DOSELJENIM STUDENTIMA

Kroz teorijska polazišta, članak predstavlja koncept socijalizacije i integracije u Republici Sloveniji, kao i prilagodbu, obrazovanje, osposobljavanje, učenje slovenskog jezika i stručna znanja u području obrazovanja. Profesionalci u interaktivnom radu sa studentima imigrantima trebaju koristiti različite metode rada, kao što su: metoda objašnjenja, metoda intervjeta i metoda demonstracije.

Zanimanje koje koristim su neke od najdivnijih stvari koje su mi se dogodile u životu. Kao pojedinac koji se iz Republike Sjeverne Makedonije preselio u Republiku Sloveniju, mogu reći da sam se prvo morao prilagoditi novom okruženju, kako bih upoznao razlike u različitim područjima. Morao sam puno naučiti, prvo upoznati novu kulturu, religiju i prije svega obrazovne sustave. Moj osobni put učenja i prilagodbe na teritoriju Slovenije dao mi je ideju da moram pomoći i svojim studentima koji dolaze iz inozemstva u adaptaciji i obrazovanju na teritoriju Slovenije. Kad sam se prije nekoliko godina zaposlio u školi u kojoj trenutno radim, prvo sam upoznao ljudi s kojima radim, zatim djecu. Dakle, počeo sam graditi novi način ponašanja, prihvatajući razlike i različitosti, gradeći drugačiji stav i učeći slovenski. Zapravo sam se morao naviknuti na novi način života koji mi nudi nova sredina. Moje prilagodbeno i obrazovno putovanje bilo je jako dugo. Ulagao sam puno truda, ali uvijek me vodila želja da uspijem i da mogu pomoći ljudima koji će me trebati u budućnosti da im olakšam život i obrazovni put do Slovenije.

U želji da im pomognem, pokušao sam u svoj rad naučiti razne nove načine učenja. Za rad sa učenicima, imigrantima, uvijek sam pripremao individualizirani plan za strance, što mi je bio izazov. Individualizirani plan za strance predstavlja nastavnikov plan za nastavno-obrazovni i funkcionalni rad s imigrantskim studentom. Stručnjaci u ovom planu trebali bi opisati i napisati analizu kako vide učenika u učionici, njegove funkcionalne, obrazovne i obrazovne performanse u

učionici i u okruženju u kojem on trenutno živi. Stručnjak mora obaviti analizu i sintezu. Na kraju sve to povezuje s prilagodbama, s različitim načinima i pristupima, koje pokušava uvesti u proces učenja s učenikom. U ovom se planu usredotočuje na različita područja i prilagođava sadržaje učenja i pristupe radu, uglavnom na području gdje su vidljivi nedostaci. U 3. razredu osnovne škole radio sam s nekoliko učenika imigranata. Iz toga je također dobio ideju da predstavi set didaktičkih pomagala koja pomažu djetetu kako u poučavanju i obrazovanju, tako i u izgradnji psihofizičkog i socijalnog razvoja.

Djeca kojima sam podučavao i pomagao im da se prilagode životu u Sloveniji dolaze iz Bosne, Sjeverne Makedonije, Rusije, Srbije i Gane.

Za nastavi sam stvorio različite obrasce mišljenja za učenike, koristio multisenzorna sredstva, različite pristupe i metode učenja. Rad u parovima ili u grupama bio je najuspješniji kada su se učenici osjećali uspješno u svom radu kao učenici povezani sa školskim kolegama i na taj način pokazali svoje snage. Dakle, učili su jedni od drugih. Zajedno su izrađivali plakate na razne teme, crtali, slikali, odgovarali na pitanja, pregledavali svjetsku mrežu, tražili nove riječi u SSKJ i pdb.

U samostalnom radu, posebno u matematici, učenju o okolišu i slovenskom jeziku, pomogli su mi didaktički materijali i didaktička pomagala koja koristim kao strategije za rad s učenicima doseljenicima. Većinu nastavnih sredstava sam kupio sam i koristio na različite načine. Također sam i sam izradio određene nastavne dodatke.

U nastavku predstavljam nekoliko didaktičkih pribora koji pomažu profesionalcima u procesu učenja i obrazovanja s imigrantskim učencima.

Pri učenju jezika učiteljima pomažu didaktička kutija ili društvena igra BrainBox abc i didaktička kutija ABC-igralnica pomoći koje učenici mogu pomoći djeci da nauče nove riječi, nauče pisati riječi i tako obogaćuju rječnik na slovenskom jeziku. Kada koriste kartice, učenici jačaju svoje kognitivne sposobnosti, pišu, čitaju, razmišljaju i traže odgovore na pitanja.

Slika 1, 2 i 3, su vlastitog izvora, kartice iz kutije MINI TRAVEL

1. Primjer rada:

Na početku razgovaramo sa učenikom na slovenskom jeziku i pokušavamo mu predstaviti didaktičke kutije, a i on sve što zna govori na slovenski. Očekuje se da učenik ne može ništa govoriti ili govori s mnogim nedostacima u izgovoru riječi na slovenskom jeziku.

- Učenik si najprije izvana gleda didaktičku igru.
- Učenik vadi kartice iz kutije prema mojim uputama.
- Složi ih na školsku klupu.
- Odabere najzanimljivije kartice.
- Učenik gleda karte po mojim uputama.
- Imenuje riječi koje zna na slovenskom.
- Imenujem riječi koje nije znao na slovenskom.
- Učenik ponavlja za mnom.
- Nekoliko puta zajedno imenujemo riječi.
- Učenik sam imenuje sve riječi.
- Učenik riječi koje vidi / izgovori i posle s velikim slovima upisuje u bilježnicu.
- Učenik čita riječi.
- Vodimo ga cijelo vrijeme i pomažemo mu da izgovara i piše riječi pišući joj određene riječi kako bi ih mogao pravilno napisati.

Uz pomoć karticama sa slikama učenik izgovara nove riječi na slovenskom jeziku, nauči se izgovarati riječi koje vidi na kartici, uči pisati riječi na slovenskom jeziku.

- Sljedeća aktivnost može biti stvaranje rečenica od riječi. Učenik oblikuje rečenice od napisanih riječi u granicama svojih mogućnosti i rječnika.
- Poslije učenik čita napisane rečenice.

Slika 4: Vlastitog izvor, kartice iz kutije BrainBox ABC

2. Primjer rada:

a. Razvoj rječnika na slovenskom jeziku:

- učenik izgovara riječi v materinim jeziku,
- imenuje riječi na slovenskom (one koje zna)
- Čitam riječi na slovenskom
- ponavlja riječi na slovenskom
- razvija fonološki izgovor
- Učenik uči izgovarati nove riječi na slovenskom jeziku pomoću slikovnih karata.

b. Bogati rječnik na slovenskom.

- Naučite izgovarati riječi na kartici.

Za predmet matematika predlažem da nastavnici koriste sljedeće didaktičke priloge kako bi pomogli učenicima u učenju brojeva, usvajaju numeričkih pojmove

i učenju osnovnih aritmetičkih operacija. To su: Facta, slika, matematička kutija, stoti kvadrat brojanja, plastificirani trening s grofom.

Slike 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, su vlastiti izvor, kutiju Figuro, plastične čaše, slamke, igra

3. Primjer rada:

Na stolu je 10 plastičnih čaša. Učenik dobiva zadatak da uzme jednu čašu i u njega stavi 9 slamke. Razgovor - koliko lonaca je na stolu, koliko je slamka u njemu.

Za situaciju nalazimo karticu s odgovarajućim računom iz didaktičke igre Facto.

Tako dobivamo sve račune broja 9, stavljali smo ih na stol jedan po jedan.

Na kraju pregledamo sve račune i saznajemo koje već znamo iz prethodno razmotrenih brojeva. Čitamo višekratnike broja 9. Unos u bilježnicu

Račune slikovno kopira s ploče.

$$1 \cdot 9 = 9, 2 \cdot 9 = 18, 3 \cdot 9 = 27, \dots$$

Rezultate zapisujemo u drugu boju. Na kraju čitamo samo rezultate koji se povećavaju za devet - višekratnike broja 9.

Učenici su naučili čitati uz pomoć okvira Učim čitati. Uz njegovu pomoć učenici su naučili pravopis, slogovno čitanje i na kraju tečno čitanje kratkih rečenica. Dakle, predlažem učenje kroz postupak koji ovaj okvir omogućuje. Kad studenti nauče slova i tečno čitaju, set različitih knjiga pomaže im u dalnjem radu, kao što su: Nočne lučke, Povej mi s pravljico, Beri mi in se pogovarjaj z mano, Drevo Krištof, Lovro in Matej: Moj stari hrast , Rdeča žoga...

Slika 5: Kutija UČIM SE BRATI!: Dostupno na spletu: <http://url.sio.si/EXm>

Slika 6. Kutija UČIM SE BRATI!: Dostupno na spletu: <http://url.sio.si/EXk>

U radu s učenicima imigrantima ne smije izostati rad na emocionalnom polju i uključivanje učenika u proces učenja i društvenog života. U tu svrhu potrebno je revidirati knjige Emocionalna inteligencija i posredovanje za djecu. U učioniku je potrebno uključiti razne društvene i društvene igre kako bi se učenici mogli opustiti i sudjelovati najbolje što mogu.

Prijedlozi za profesionalce:

Uz činjenicu da bi profesionalci u jednoj školi mogli učinkovito provoditi rad s učencima imigrantima, vrlo je dobro svake godine organizirati razne međusobne

seminare, radionice i projekte putem kojih će dijeliti iskustva, znanja i tako graditi svoje profesionalne kompetencije . Predlažem dvije radionice, i to:

- Prva radionica bila bi za nastavnike na diskusiji o didaktičkim materijalima i didaktičkim igrami i njihovoj uporabi u nastavnom i obrazovnom procesu.

Interakcija bi se trebala odvijati kroz sljedeća pitanja:

- Imate li učenika imigranata u osnovnoj školi u kojoj radite?

- Kako su uključeni u obrazovni proces?

- Kakav je proces rada s djecom imigrantima u vašoj školi?

- Kako se nosite s tim problemom ili. raditi s imigrantima?

- Pripremate li individualni plan za imigrante / strance?

- Što sadrži individualizirani plan?

- Jesu li roditelji uključeni u proces učenja i kako?

Očekuje se da će svaki sudionik metodom objašnjenja objasniti na koji su način studenti imigranti uključeni u obrazovni proces, kakva je njihova asimilacija i na što moramo обратити pažnju kada radimo s njima. Dogovaram da jedan od sudionika napiše određene sidrišta. Ostali svoj rad zapisuju na list A4.

- Druga radionica trebao bi biti rad u parovima, gdje će profesionalci u parovima na plakatima pisati kako rade sa studentima imigrantima i koja nastavna sredstva koriste za rad s njima. Očekuju se izvrsni napor uključenih i uspješno pripremljeni plakati i objašnjenja te prezentacija didaktičkih materijala i didaktičkih pomagala za rad sa studentima doseljenicima.

Sudionici odgovaraju na sljedeće pitanje:

- Kako se ponašate, radite i koje didaktičke materijale i didaktička pomagala koristite za rad s djecom imigrantima?

Nakon završetka posla, plakati bi trebali biti predstavljeni, ocijenjeni i raspravljeni.

4. Zaključak

Naučiti raditi s djecom imigrantima nije lak proces. U nastavi nastavnik mora biti predan učenicima, mora pronaći različite metode, pristupe i načine rada s njima. Stručnjak mora upoznati učenika u školskom i kućnom okruženju kako bi u individualnom planu mogao što točnije predstaviti studentsko funkcionalno, učenje i obrazovno područje. Stručnjak mora pročitati i istražiti cjelokupnu pravnu osnovu i pronaći što više načina kako djetetu pomoći da se prilagodi životu u Sloveniji, a zatim i životu u školi, upoznavanju kolega iz razreda, različitosti, različitosti i posebno novom jeziku.

U području učenja stručnjak mora koristiti didaktička pomagala i materijale kako bi mogao pomoći djeci u različitim područjima učenja. Multisenzorna pomagala pomažu djetetu da nauči o sadržajima učenja u različitim područjima. Profesionalci bi trebali organizirati rad u parovima ili u skupinama. Pojedinačni radni ili frontalni tečajevi trebaju biti svedeni na najmanju moguću mjeru, jer se imigrantska djeca brže druže kroz igru, druženje i suradnju sa školskim kolegama. Svoj jezik i matematičko znanje mogu obogatiti uz pomoć različitih didaktičkih pomagala.

Kao što sam sugerirao, vrlo je važno da učitelji u školi vode međusobne sastanke, radionice ili seminare na kojima prezentiraju didaktička pomagala i različite načine rada s imigrantima. Na taj način pomogli bi jedni drugima i poboljšali nastavni i obrazovni proces u školi. Također je važno raditi s roditeljima i prezentirati odgojno-obrazovni rad s njihovim djetetom.

Svrha ovog rada je da čitatelj stekne inovativne ideje i upozna mali set didaktičkih pomagala za rad s djecom imigrantima.

5. Literatura

- [1] Magajna, L. (2008). Učne težave v osnovni šoli : koncept dela. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- [2] Magajna, L. (2011). Učenci z učnimi težavami. Prepoznavanje in diagnostično ocenjevanje. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
- [3] MIZŠ. (2017). Vključevanje otrok priseljencev v slovenski vzgojno-izobraževalni sistem. Ljubljana: MIZŠ. Pristupano 21. 1. 2020, dostupno na:
http://www.medkulturnost.si/wp-content/uploads/2013/11/Vkljucevanje_otrok_priseljencev_v_VIZ_marec_2017.doc
- [4] Pravilnik o preverjanju znanja in napredovanju učencev v osnovni šoli. (2013). Pristupano 21. 1. 2020, dostupno na::
<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV11583>
- [5] Uradni list Republika Slovenija. (2016). Zos-NPB14. Pristupano 21. 1. 2020, dostupno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV11583>
- [6] Uradni list Republika Slovenija. (2011). ZUOPP-1. Pristupano 21. 1. 2020, dostupno na: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-listrs/vsebina?urlid=201158&stevilka=271>
- [7] Ysseldyke, J. E. in Algozzune, B. (2006). Teacing students with learning disabilities: a practical guide for every teacher. California: Corwin Press.